

Anayasa Mahkemesi: Usulüne Uygun Olarak Tebliğ Edilmemiş İdari İşlemi Takiben Tekerrür Nedeniyle Daha Ağır Bir İdari Yaptırım Uygulanması Mülkiyet Hakkını İhlal Eder

30 Eylül 2021

Anayasa Mahkemesi 30 Haziran 2021 tarihli ve 2018/12722 başvuru numaralı kararında, usulüne uygun olarak tebliğ edilmiş olmayan idari işlemi takiben tekerrür nedeniyle daha ağır bir idari yaptırım uygulanmasının Anayasa'nın 35. maddesi uyarınca mülkiyet hakkını ihlal ettiği yönünde karar vermiştir.

Mevcut olayda:

- Başvurucunun ("**Başvurucu**") işletmekte olduğu barda, 1 Ağustos 2015 tarihinde yapılan ölçüm sonucunda yönetmelikle belirtilen standardın üzerinde gürültü yapıldığı tespit edilmiş ve 14 Ağustos 2015 tarihli idari işlemle Çevre Kanunu'nun 20/1-h fıkrası uyarınca 23.249 Türk lirası tutarında idari para cezası verilmesine hükmedilmiştir.
- Aynı işletmede, 20 Şubat 2016 tarihinde yapılan ölçümde bir kez daha yönetmelikle belirtilen standardın üzerinde gürültü yapıldığı tespit edilmiş ve 11 Mart 2016 tarihli idari işlemle bu kez fiilin tekerrür etmiş olduğu gerekçesiyle 49.092 Türk lirası tutarında idari para cezasına hükmedilmiştir.
- Başvurucu, 14 Ağustos 2015 tarihli ilk idari para cezası işleminin tarafına usulüne uygun bir biçimde tebliğ edilmediği, bu doğrultuda idari yaptırıma ilişkin itiraz ve savunma hakkının kısıtlandığı ve usulüne uygun yaptırım kararı ve tebliği mevcut değilken tekerrür hükümlerinin uygulanamayacağı iddiaları ile 11 Mart 2016 tarihli idari para cezası işleminin iptali istemiyle Antalya 4. İdare Mahkemesi nezdinde dava açmıştır.
- Antalya 4. İdare Mahkemesi, 15 Aralık 2016 tarihli kararında idari işlemi iptal etmiş ve gerekçe olarak, ilk idari işlemin usulüne uygun olarak tebliğ edilmemesi nedeniyle kesinleşmediğini, bu nedenle de verilen ikinci cezada tekerrür hükümlerinin uygulanmasının söz konusu olamayacağına hükmetmiştir.
- İdarenin istinaf başvurusu üzerine, Konya Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi 11 Ocak 2018 tarihli kararı ile istinaf sebeplerinin kabulü ile idari işlemin iptali istemli davanın reddine karar vermiştir. Bölge İdare Mahkemesi kararında, mevzuat uyarınca tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için daha önce verilen cezanın kesinleşmesine gerek olmadığı, yalnızca kanunda öngörülen süre içinde daha önce verilen bir cezanın bulunmasının yeterli olduğu belirtilmiştir. Kararda ayrıca, Başvurucu'nun ikinci idari para cezası işleminin tebliğiyle birinci cezadan haberdar olduğu, birinci idari para cezasına ilişkin ödemeyi herhangi bir itiraz öne sürmeden yaptığı belirtilerek tekerrür hükümlerinin uygulanabilir olduğu savunulmuştur.
- Başvurucu, nihai nitelikte olan bu karara karşı 17 Nisan 2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

Anayasa Mahkemesi kararında; tekerrür hükümlerin uygulanmasına ilişkin yasa lafzında idari yaptırımın ilgisine usulünce tebliğ ederek itiraz imkanının sağlanması gerektiği belirtildiğinin; ayrıca, yerleşik yargısal uygulamada ise idari para cezasına ilişkin tekerrür hükümlerinin uygulanması için ilk cezanın usulüne uygun

tebliğ edilmiş olmakla kesinleşmiş olması gerektiği sonucuna varıldığıının altı çizilmiştir.

Kararda ayrıca, her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesi tarafından ikinci para cezasının tebliğiyle birinci para cezasının öğrenilmesi ve birinci para cezasının itiraza konu edilmeden ödenmesi nedeniyle tekerrürün uygulanabileceği savunulmuş olsa da bu kararın yerinde olmadığına değinilmiştir. Bu hususta dayanak olarak, tekerrür uygulamasının amacının failin suç işleme konusundaki ısrarının daha ağır bir ceza gerektirmesi olduğu ve somut olayda tekerrür uygulandığı anda Başvurucu'nun ilk cezadan haberdar olmaması nedeniyle öngörülen ıslah amacının gerçekleştirilemeyeceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesi kararında, tekerrür uygulamasına ilişkin Anayasa Mahkemesi ve Danıştay içtihadından hareketle, tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için aynı nitelikteki fiilden dolayı daha önce uygulanmış idari yaptırımın, usulünce tebliğ edilmiş olmakla kesinleşmiş olması gerektiği, aksi halde, Anayasa'nın 35. maddesi ile güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edileceği sonucuna varılmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nin 11 Ağustos 2021 tarih ve 31565 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30 Haziran 2021 tarihli ve 2018/12722 başvuru numaralı kararının tam metnine bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [İdari Usul ve Davalar](#)

Related Attorneys

- [BURAK BAYDAR](#)
- [METİN ABUT](#)